

Kloosterkerk – 15 maart 2020 – ochtendgebed in kleine kring

Derde zondag van de Veertigdagen – 'Oculi': 'Mijn ogen zijn bestendig op de Heer' (Ps 25,15)
Johannes 4,43-54

Gebed om ontferming

Trouwe God,
wat hadden we graag
vandaag
de aangezegde komst
van de nieuwe predikant
van Marja Flipse
met elkaar gevierd
hier in dit oude huis
waar al zoveel jaren
mensen elkaars
lief en leed
vieren en delen
maar nu komt daardoor
een streep
zoals door zoveel
een streep komt
deze dagen
overgeleverd
als we zijn
– wie weet voor hoe lang –
aan een ander soort leven
een leven op afstand
van elkaar.
Het is zoeken
hoe dat moet:
we proberen wat
we weten het niet goed
en daarom bidden wij U:
Heer, ontferm U...

Nu we
onze kwetsbaarheid
niet alleen
als enkeling
maar ook
als samenleving
ervaren
en we geneigd zijn
bij elkaar
te schuilen
moeten we juist
afstand houden
de een valt
zo'n opgelegde
LAT-relatie
zwaarder
dan de ander
en voor de een
zijn de zorgen
over gezondheid
werk
toekomst
dan ook groter
dan voor de ander –
dat wij elkaar
niet loslaten
daarom bidden wij U:
Heer, ontferm U...

We kunnen veel
maar niet alles
en de natuur
laat zich niet
temmen –
telkens weer
blijkt
dat wat we
maakbaar achten
zich niet
zomaar
naar onze hand
laat zetten.
Nu kunnen we
niet anders
dan
een stap
terug doen
wachten
hopen
werken
bidden
en vertrouwen
en elkaar
vasthouden
zoals Gij ons vasthoudt
en daarom bidden wij U:
Heer, ontferm U...

Overweging

Deze derde zondag van de Veertigdagentijd heet in de traditie zondag Oculi. Oculi betekent 'ogen' en het verwijst naar Psalm 25, die zojuist klonk. Daar zegt de dichter: *Mijn ogen zijn gericht op de Heer*. Dat is een mooie gedachte, maar ik vermoed dat de aandacht van onze ogen deze dagen toch vooral uitgaat naar anderen dingen. Zij kijken naar de minister-president: of hij de zaken wel goed aanpakt. Naar president Trump die zich alleen kan onderscheiden als hij weer een vijand heeft gevonden: Europa heeft het verkeerd gedaan. Maar misschien dachten wij dat van de Chinezen. Er zijn ogen die zich richten op het RIVM en de cijfers, ogen die zich richten op de economie. Voor de één zijn de ogen daar misschien teveel op gericht, maar voor de ander is het van belang: red ik het wel met m'n eenmanszaak, afgezegde concerten, lege restaurant. Er zijn ogen die zich richten op de ziekenhuizen, op het personeel, daar. Kunnen ze het aan? En op de patiënten, wat kan er voor hen gedaan worden, wat niet? Er zijn ogen gericht

op de lege schappen van de supermarkt: 'vanwaar komt mijn pasta'; en andere ogen kijken daar weer oordelend naar. En er zijn ogen die vooral de zorgen en de angsten voor zich zien over hoe het verder zal gaan, de onzekerheid, het vreemde, 'unheimische' gevoel van het moment. Hoe zit het met mijn gezondheid, zal ik maar binnenblijven? En komt er nog iemand op bezoek of mag dat niet?

In het evangelieverhaal dat zo klinkt gaat het ook over zien: Er is een hofbeambte met een zieke zoon. Hij reist naar Jezus toe met de vraag of die met hem mee wil gaan om zijn zieke kind te genezen. Jezus reageert nogal bruusk. *Als jullie geen tekenen en wonderen zien, geloven jullie niet!* U hoort wel dat het opeens over 'jullie' gaat, terwijl Jezus toch tot die ene man spreekt. Het klinkt a.h.w. over zijn hoofd heen tot alle andere de hoorders: geloven die alleen als ze tekenen en wonderen zien?

Spreekwoordelijk is het wel geworden: eerst zien, dan geloven. Is het niet een wonder, dan wel een wetenschappelijk feit. We willen het eerst zien en dan pas ons er aan toevertrouwen. En die wetenschap heeft ons ook onnoemelijk veel gebracht en brengt ons Godzijdank ook deze dagen veel om mensen te beschermen tegen ziekte, al zien we er nu ook de grenzen aan. Maar daarnaast is er veel onzekerheid, die we met wonderen en wetenschap niet te lijf kunnen gaan. Met 50 % van de kennis moeten 100% van de besluiten worden genomen, heet het nu en niemand weet waar het precies op uitloopt.

Moeten we het van de wetenschap hebben? Zeker! En van een wonder? Daar kun je niet op rekenen, maar het onvoorziene, of hoe je het ook noemt, kan een mens soms ook verder helpen.

En wat nog meer?

De psalmdichter zegt het zo: Mijn ogen houd ik gericht op de Heer. En de vader van de zieke zoon dringt ondanks de bruuske woorden er bij Jezus op aan om iets te doen. Oftewel: hij gelooft, anders gezegd: hij heeft er vertrouwen in dat de woorden van Jezus er toe doen. Die zegt tenslotte: *uw zoon leeft!* Dat is het vertrouwen van dat moment: hij heeft er fiducia in dat het goed zal aflopen. Dat het leven niet verzwolgen zal worden door de dood. Weten doet hij dat niet. Hij vertrouwt er op

Later in het verhaal staat er nog een tweede keer dat de man gaat geloven. Het staat aan het einde van het verhaal: hij komt tot geloof met heel zijn huis. Nu gaat het niet om een incident, maar om een levenshouding. Hij gaat leven van vertrouwen. Hij laat zijn 'eerst zien, dan geloven' houding varen. Of dat een mens altijd lukt, weet ik niet. Gemakkelijk is het niet, het vraagt oefening en overgave. Ook in deze tijden van onzekerheid en afwachten.

Iemand zei: 'Faith is not belief without proof, but trust without reservation' – geloven is niet dat je iets maar moet aannemen zonder enig bewijs, maar het is vertrouwen zonder voorbehoud. Zien met andere ogen. Laten we het maar proberen.

Lezing: Johannes 4,43-54

Gebeden

In deze onzekere tijd
bidden we niet
om instant zekerheid
om grote woorden
om gespeelde daadkracht
maar om vertrouwen
vertrouwen
in de dokters
en verplegers
die er alles aan doen
om mensen te helpen
vertrouwen in overheden
die zich inspannen
om in goede banen
te leiden
wat gedaan
moet worden
vertrouwen
in de inventiviteit
van wetenschappers
vertrouwen
in de solidariteit
voor elkaar

vertrouwen
in onszelf
dat we alle aandacht
niet alleen
aan onszelf geven
maar dat we oog houden
voor wat er
nog meer gaande is
in onze wereld:
vluchtelingen
die aankloppen
op de deur van Europa
strijd die doorgaat
in Syrië
mensen die lijden
niet alleen aan het virus
maar aan zoveel meer
waaraan een mens
lijden kan
naar lichaam en geest.

Wij bidden dat
ons vertrouwen

niet beschaamd wordt
en dat het zich
kan laten voeden
door vertrouwen op u
en dat we ons
daarin blijven oefenen.

Wij bidden vandaag
in het bijzonder
voor de families...
wij dragen
hun geliefde dode
op aan uw erbarmen
en wij bidden voor...

en in stilte bidden we
wat ons
persoonlijk
het meeste bezighoudt

Onze Vader...

*NB! Wanneer u vaker inspiratie ontleent aan de preken en gebeden die klinken in de Kloosterkerk, stellen wij u voor om een gift over te maken op NL 29 INGB 0000 0585 71 ten name van Stichting Kloosterkerk.
U steunt ons werk ermee!*